

prima instanță: V.Gîrleanu
instanța de apel: N.Cernat, L.Bulgac, A.Pahopol

dosarul nr. 2ra-197/16

Î N C H E I E R E

27 ianuarie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului,

Judecător:

Judecători:

Tatiana Vieru

Oleg Sternioală, Valentina Clevadi

examinînd chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Iațco Stela,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Iațco Stela împotriva Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică a Republicii Moldova cu privire la anularea ordinului de concediere, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru lipsa forțată de la muncă, premiilor de sărbători, compensației și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 13 octombrie 2015, prin care a fost respins apelul declarat de Iațco Stela și menținută hotărârea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 06 mai 2015,

c o n s t a ț ă:

La 15 decembrie 2014, Iațco Stela a depus cerere de chemare în judecată împotriva Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică a Republicii Moldova cu privire la anularea ordinului de concediere, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru lipsa forțată de la muncă, premiilor de sărbători, compensației și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, la data de 30 decembrie 2011, a fost angajată în cadrul Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică a Republicii Moldova în funcție de consilier pe probleme de comunicare al Aparatului Consiliului de Administrație, ceea ce se confirmă prin contractul individual de muncă din aceeași dată anexat la dosar.

Afirmă reclamanta că, prin ordinul directorului Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică a Republicii Moldova – Sergiu Ciobanu nr.259-c din 16 septembrie 2014, s-a dispus începînd cu data de 17.09.2014 concedierea sa din funcția deținută. Temeiul concedierii fiind art.86 alin. (1) lit. c) Codul Muncii – reducerea numărului și a statelor de personal din unitate.

Consideră că ordinul enunțat este ilegal, fiind încălcată în mod grav procedura de concediere.

Susține reclamanta că, la emiterea ordinului vizat, angajatorul a încălcat prevederile art. 88 alin. (1) lit. b) Codul muncii, deoarece nu a fost preavizată prin ordin, sub semnătură, despre reducerea funcției sale.

De asemenea, a mai indicat reclamanta că, la reducerea funcției, angajatorul a încălcat și prevederile art. 88 alin. (1) lit. d) Codul muncii, pe motiv că, acesta urma să reducă în primul rând locurile de muncă vacante ceea ce la caz nu a avut loc, or, până la concedierea sa, în cadrul întreprinderii existau locuri vacante pe care ANRE nu le-a redus, în pofida acestui fapt angajatorul a dispus în mod arbitrar eliberarea sa din serviciu.

Menționează că, ordinul de concediere din 16 septembrie 2014 este lovit de nulitate absolută din motiv că, contravine normelor imperative expuse mai sus, dar și a prevederilor art. 210 alin. (1) lit. b) și c) Codul Muncii, deoarece în conținutul acestuia nu este indicat termenul în care sancțiunea poate fi contestată și nici organul în care sancțiunea poate fi contestată.

Invocă reclamanta că, la data de 02 decembrie 2014, s-a adresat cu o cerere Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică a Republicii Moldova, solicitând eliberarea certificatului de salariu, copiei ordinului de preavizare, copiei scrisorii adresate Agenției pentru Ocuparea Forței de Muncă referitor la disponibilizarea personalului din cadrul ANRE, iar până în prezent, actele solicitate nu i-au fost prezentate, fapt care împiedică calcularea cuantumului salariului care urmează să fie achitat de către angajator pentru eliberarea ilegală din serviciu.

Pe parcursul examinării cauzei, la data de 20 martie 2015, reclamanta Stela Iațco a depus o cerere de concretizare a acțiunii, solicitând: declarării nulității absolute a ordinului de concediere nr.259-c din 16.09.2014 ca fiind un act juridic care contravine legii; anularea ordinului de concediere nr.259-c din 16.09.2014 și dispunerea restabilirii reclamantei în funcția de consilier pe probleme de comunicare din cadrul Aparatului Consiliului de Administrație al ANRE; declararea nulității absolute a preavizului din 06.06.2014 emis de către ANRE în privința reclamantei ca fiind un act juridic care contravine normei imperative; dispunerea încasării din contul Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică a Republicii Moldova în beneficiul său a salariului pentru eliberarea ilegală de la serviciu în sumă de 45882,78 lei, a premiilor pentru sărbători și a ajutorului material pentru ziua de naștere neprimite de către reclamantă din cauza concedierii ilegale în sumă de 37600 lei, a compensației de 0.1 la sută din suma neplătită în termen prevăzută de art.330 alin.(2) Codul muncii în sumă de 3434, 61 lei, a prejudiciului moral suportat din cauza eliberării ilegale din serviciu în sumă de 50000 lei precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 06 mai 2015 acțiunea depusă de către Stela Iațco a fost respinsă ca fiind neîntemeiată (f.d.107).

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, Stela Iațco a contestat-o cu apel (f.d.109).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 13 octombrie 2015, a fost respins apelul declarat de Iațco Stela și menținută hotărârea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 06 mai 2015 (f.d.173).

La 02 decembrie 2015, Stela Iațco a declarat recurs, solicitând admiterea recursului, casarea hotărârilor judecătorești și emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea cu privire la anularea ordinului de concediere, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru lipsa forțată de la muncă, premiilor de sărbători, compensației și repararea prejudiciului moral să fie admisă în sensul declarat.

În susținerea recursului s-a indicat că, la examinarea pricinii instanțele judecătorești au interpretat eronat normele de drept material, nefiind constatate și elucidate pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii.

La fel s-a indicat că, la caz, atât decizia instanței de apel cât și hotărârea primei instanțe sunt ilegale și neîntemeiate și care urmează a fi casate, pe motiv că nu a fost aplicată legea care trebuia să fie aplicată și s-a interpretat în mod eronat legea.

Astfel, susține recurenta că, instanțele de judecată greșit i-a respins acțiunea ca fiind neîntemeiată, or, la materialele pricinii nu a fost anexat niciun ordin (dispoziție, decizie, hotărâre) cu privire la preavizarea recurente referitor la reducerea numărului sau a statelor de personal, conform art. 88 Codul muncii. De asemenea, s-a indicat că, nu i s-a propus un alt loc de muncă, conform art.88 alin. (1), lit.c) Codul muncii.

Mai reiterează asupra faptului că, a fost încălcat termenul de concediere de 2 luni pentru concediere după preavizare, prevăzut de art.88 al.(2) Codul muncii. Instanța de apel în mod eronat a interpretat tardivitatea ordinului de concediere prin ce a creat efecte juridice favorabile nejustificate în privința intimăteii.

Menționează că, reducerea funcției s-a decis prin Hotărârea ANRE nr.621 din 28.05.2014, care a intrat în vigoare la 30.05.2014. Ținând cont de prevederile art.88 alin. (1) lit. b), dânsa urma să fie preavizată cu două luni înainte de emiterea hotărârii cu privire la reducerea funcției deținute, ceea ce trebuia să fie cel puțin până la 30 martie 2014, dar nu cu 2 luni înainte de data concedierii.

A mai indicat că, angajatorul n-a redus locurile de muncă vacante, or până la concedierea recurente, cât și-n ziua concedierii, în cadrul întreprinderii existau locuri vacante pe care ANRE nu le-a redus.

Astfel, la data de 28.05.2014, ANRE a aprobat structura organizatorică și efectivul limită cu 84 de angajați, iar potrivit informației privind disponibilizarea salariaților nr.401, în cadrul societății erau angajați un număr total de 51 salariați, ceea ce presupune că în perioada pretensei preavizări, în cadrul ANRE erau 33 de locuri vacante.

Mai indică faptul că, la data de 25.05.2014 în cadrul agenției erau 15 locuri vacante inclusiv secretară, persoană de serviciu, consilier al directorului general etc, funcții vacante care n-au fost propuse recurente (f.d.182-186).

În rezultat, instanțele de judecată s-au eschivat de la exercitarea obligației impusă prin lege – înfăptuirea actului de justiție, au examinat superficial circumstanțele cauzei, nu au intrat în esența litigiului și nu au apreciat toate circumstanțele și probele existente ale cauzei, pronunțând hotărâri ilegale și neîntemeiate de respingere a acțiunii, astfel fiindu-i încălcat în mod direct dreptul său la judecarea în mod echitabil a cauzei (f.d.106-107).

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din actele pricinii rezultă că, decizia recurată cu recurs a fost pronunțată la 13 octombrie 2015 (f.d.173), iar recursul a fost depus la 02 decembrie 2015 (f.d.182).

Astfel, prin prisma prevederilor art. 434 alin. (1) CPC, instanța de recurs constată că recursul depus de către Iațco Stela a fost declarat în termen.

Examinînd temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că recursul declarat de către Iațco Stela, urmează a fi declarat inadmisibil.

În favoarea concluziei enunțate se invocă următoarele argumente.

În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Totodată, conform art. 432 alin. (2) CPC, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească: nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată; a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată; a interpretat în mod eronat legea; a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Iar potrivit art. 432 alin. (3) CPC, se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care: pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei; pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată; în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului; instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces; în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată; hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Alin. (4) al articolului enunțat prevede expres că, săvîrșirea altor încălcări decît cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin. (2), (3) și (4).

Sub aspectul acestor prevederi legale, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Iațco Stela, este declarativ, or, acesta nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) CPC, care să justifice afirmația de ilegalitate a deciziei instanței de apel.

Mai mult decît atît, călăuzindu-se de prevederile art. 440 CPC, Colegiul a constatat existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433 CPC și anume lit. a), care expres prevede că cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Argumentele invocate în cererea de recurs depusă de Iațco Stela, poartă un caracter declarativ, nefiind posibilă determinarea aspectului de legalitate al deciziei instanței de apel ce urmează a fi supus controlului judiciar.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Cele relatate mai sus derivă și din dispoziția articolului 13 din Convenția Europeană, care reglementează expres că, recursul trebuie să fie unul „efectiv”, atât în practică, cât și în drept. Un astfel de recurs este cerut pentru pretențiile care pot fi considerate ca fiind „serioase și legitime” conform Convenției (*a se vedea Mitropolia Basarabiei și alții vs. Moldova, nr.45701/99, §137, ECHR 2001-XII*).

Astfel, reieșind din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Iațco Stela, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin.(2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Recursul declarat de către Iațco Stela, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,

Judecător:

Tatiana Vieru

Judecători:

Oleg Sternioală

Valentina Clevadi